

**ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ**

**Αθήνα, 14-02-2013
Αριθ. Πρωτ. Γ/ΕΞ/1076/14-02-2013**

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ 2/2013

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, συνήλθε μετά από πρόσκληση του Προέδρου της σε συνεδρίαση την 14^η Ιουνίου 2012, την 19^η Ιουλίου 2012 και την 2^α Αυγούστου 2012 και ώρα 10.00, στο κατάστημά της, αποτελούμενη από τους Π. Χριστόφορο, Πρόεδρο, Λ. Κοτσαλή, Α.Ι. Μεταξά, Α. Πράσσο, Δ. Μπριόλα και Γ. Πάντζιου, τακτικά μέλη και το αναπληρωματικό μέλος Κ. Χριστοδούλου, ως εισηγητή, προκειμένου να γνωμοδοτήσει, σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 1 στοιχ. θ' και ιγ' του Ν. 2472/1997, επί ερωτήματος του Ενιαίου Δημοσιογραφικού Οργανισμού Επικουρικής Ασφάλισης και Περιθάλψεως (Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π), κατά τα αμέσως κατωτέρω αναφερόμενα. Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης που έλαβε χώρα στις 14.06.2012 παρέστησαν οι Α, (Α.Μ.ΔΣΑ. 16398) νομικός σύμβουλος του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π, Β, Πρόεδρος του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π και Γ, Γεν. Διευθυντής του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π.

Παρόντες, χωρίς δικαίωμα ψήφου, μετά από εντολή Προέδρου, ήταν ο Δ. Ζωγραφόπουλος, ειδικός επιστήμονας-νομικός, ως βοηθός εισηγητή, καθώς και η Γ. Παλαιολόγου, υπάλληλος του Τμήματος Διοικητικών-Οικονομικών Υποθέσεων της Αρχής, ως γραμματέας.

Ι) ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Υποβλήθηκε στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα το υπ' αρ. πρωτ. .../...-2012 (και υπ' αρ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΙΣ/1760/08-03-2012) ερώτημα (και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα) από τον ΕΝΙΑΙΟ

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΑΛΨΕΩΣ (Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π), ως υπεύθυνο επεξεργασίας, όπως νομίμως εκπροσωπείται από το Γενικό Διευθυντή του, με το οποίο ερωτάται η Αρχή εάν συνάδει με τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 για την *Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα* η δημοσιοποίηση στο διαδικτυακό τόπο του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π των οφειλών προσώπων από ασφαλιστικές εισφορές και αγγελιόσημο προς τον Οργανισμό κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο έγγραφο αυτό και το συνημμένο σχέδιο πλαισίου δημοσιοποίησης οφειλών εξ αγγελιοσήμου και εισφορών 3%.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω :

1. Ο Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π έχει συσταθεί και λειτουργεί με βάση τον Α.Ν. 248/1967 *περί συστάσεως "Ενιαίου Δημοσιογραφικού Οργανισμού Επικουρικής Ασφάλισης και Περιθάλψεως"*, ως και άλλων τινών διατάξεων (ΦΕΚ Α', 243, 30-12-1967), όπως πλέον ισχύει.

Κρίσιμες διατάξεις του νόμου αυτού για την υπό κρίση υπόθεση, είναι οι ακόλουθες:

Άρθρο 2: *«1. Ο δια του παρόντος συνιστώμενος "Ενιαίος Δημοσιογραφικός Οργανισμός Επικουρικής ασφαλίσεως και Περιθάλψεως", (εφ' εξής δε συντετμημένως "Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π."), τελών υπό την εποπτεία του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβερνήσεως, αποτελεί Νομικόν Πρόσωπον Ιδιωτικού Δικαίου, διεπόμενον υπό των διατάξεων του Καταστατικού αυτού, του παρόντος Νόμου και των περί αλληλοβοηθητικών Σωματείων κειμένων τοιούτων. 2. Το Καταστατικόν του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. θέλει συνταγή ως εν άρθρω 7 του παρόντος ορίζεται».*

2. Άρθρο 6: *«1. Πόροι του δια του παρόντος συνιστωμένου Οργανισμού ορίζονται: α) Τα 17% εκ του, κατ' άρθρα 11 και 12 του παρόντος, αγγελιοσήμου (εξ 20%) επί του τιμήματος των δημοσιευομένων εις τας ημερησίας εφημερίδας Αθηνών διαφημίσεων, ως και του τιμήματος παντός επί πληρωμή δημοσιεύματος εν αυταίς. β) Τα 14% εκ του εν ταις αυταίς διατάξεσιν αγγελιοσήμου (16%) επί του τιμήματος ομοίων ως άνω διαφημίσεων και δημοσιευμάτων εις τας εν Θεσσαλονίκη εκδιδόμενας ημερησίας εφημερίδας. γ) Τα 10% εκ του εν άρθρω 11 παρ. 3 αγγελιοσήμου επί του τιμήματος πάσης διαφημίσεως γιγνομένης δια των εκπομπών του Ραδιοφωνικού Σταθμού Ενόπλων Δυνάμεων. δ) Αι κατά το άρθρον 10 του παρόντος εφ' άπαξ εισφοραί των εν αυτώ Οργανώσεων. ε) Το κατ' άρθρον 14 παρ. 4 παράβολον επί νεοεκδιδομένων*

ημερησίων εφημερίδων. στ) Εισφορά 3% επί των πάσης φύσεως τακτικών αποδοχών των συντακτών των ημερησίων εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης, μελών των οικείων Ενώσεων Συντακτών και του προσωπικού των ημερησίων εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης. ζ) Εισφορά 3% επί των πάσης φύσεως τακτικών αποδοχών των κατ' άρθρον 3 παρ. 2 του παρόντος ασφαλιζομένων εις τον Οργανισμόν μισθωτών. η) Οι τόκοι εκ της περιουσίας του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. και πάσα εκ της διαχειρίσεως αυτής πρόσοδος. θ) Πάσα άλλη πρόσοδος εκ δωρεών, κληροδοτημάτων κλπ. 2. α) Τα υπό στοιχεία α'-ε' της προηγουμένης παραγράφου έσοδα του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. κατατίθενται παρά τη Εθνική Τραπέζη της Ελλάδος, κατά τα εν άρθροις 10 και 12 του παρόντος Νόμου οριζόμενα. β) Αι υπό στοιχεία στ' και ζ' εισφοραί παρακρατούνται εκ των καταβαλλομένων τοις υποκειμένοις εις αυτάς μηνιαίων αποδοχών και αποδίδονται υπό των οικείων Λογιστηρίων, δια καταθέσεως τούτων εντός του πρώτου δεκαημέρου του επομένου από της πραγματώσεώς των μηνός, εις ειδικόν υπέρ του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. παρά τη αυτή ως άνω Τραπέζη, λογαριασμόν, βάσει καταστάσεως, δύο αντίτυπα της οποίας, μετά των σχετικών αποδεικτικών καταθέσεως, αποστέλλονται αμελλητί προς την διαχείρισιν του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π.

3. Άρθρο 11: «Από της εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως του παρόντος: 1ον) Το κατά τας διατάξεις του άρθρου 3 εδαφ. δ' του Ν.Δ. 465/1941, ως αύται συνεπληρώθησαν και αντικατεστάθησαν υπό του άρθρου 3 παρ. 1 εδαφ. ε' του Ν.Δ. 1151/1942, του άρθρου 36 παρ. 1 του Ν.Δ. 158/1946, του άρθρου 1 παρ.6 του Ν. 1872/1951, του άρθρου 8 παρ. 1 εδάφ. α' του Ν.Δ. 3572/1956 και του άρθρου 14 παρ. 2 του Ν. 4041/1960, αγγελιόσημον εκ 15% επί των δημοσιευομένων εις τας ημερησίας εφημερίδας Αθηνών διαφημίσεων προσανξάνεται εις 20%, επεκτεινόμενον και επί του τιμήματος παντός εν αυταίς επί πληρωμή δημοσιεύματος. 2ον) Το επί του τιμήματος των διαφημίσεων των δημοσιευομένων εις τας ημερησίας εφημερίδας Θεσσαλονίκης, κατά το άρθρον 3 του Ν. 1872/1951 και άρθρο 6 παρ. 1 του αυτού νόμου, ως τούτο ετροποποιήθη δια του άρθρου 4 του Ν.Δ. 3616/1956, αγγελιόσημον εκ 12% προσανξάνεται εις 16%, επεκτεινόμενον και επί του τιμήματος των επί πληρωμή παντός είδους δημοσιευμάτων των αυτών εφημερίδων. 3ον) Επιβάλλεται αγγελιόσημον εξ 20% επί του τιμήματος πάσης διαφημίσεως γιγνομένης δια των εκπομπών του Ραδιοφωνικού Σταθμού Ενόπλων Δυνάμεων».

Η Αρχή, αφού έλαβε υπόψη τα όσα ελέχθησαν κατά την ακρόαση των εκπροσώπων του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π, τη γραπτή και προφορική εισήγηση του εισηγητή και βοηθού

εισηγητή, ο οποίος μετά τη διατύπωση των απόψεων τους αποχώρησε, μετά από διεξοδική συζήτηση εκδίδει την ακόλουθη

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

1. Επειδή με τις διατάξεις των άρθρων 9Α του Συντάγματος, 8 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), καθώς επίσης, με τις διατάξεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, της Σύμβασης 108 του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Ν.2472/1997, κατοχυρώνεται το ατομικό δικαίωμα του πληροφοριακού αυτοκαθορισμού, ήτοι η προστασία του ατόμου από την επεξεργασία των δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα.

2. Επειδή, κατά τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας για τα χαρακτηριστικά των περιορισμών των συνταγματικώς κατοχυρωμένων ατομικών δικαιωμάτων, οι περιορισμοί αυτοί πρέπει να ορίζονται γενικώς και αντικειμενικώς με τυπικό νόμο ή κατόπιν ειδικής νομοθετικής εξουσιοδότησης με διάταγμα, να δικαιολογούνται από αποχρώντες λόγους δημοσίου συμφέροντος, να τελούν σε πρόδηλη λογική συνάφεια με το σκοπό αυτό, να είναι πρόσφοροι, κατάλληλοι και αναγκαίοι για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού, να μη θίγουν τον πυρήνα του δικαιώματος και να μην απονέμουν στη Διοίκηση ευρεία διακριτική ευχέρεια (βλ. ενδεικτικά ΟλΣτΕ 3665/2005, ΔΔΙΚΗ 2006, σελ. 391 και ειδικά για το ζήτημα του περιορισμού της διακριτικής ευχέρειας της Διοίκησης βλ. Ολ. ΣτΕ 3037/2008, in NOMOS). Ειδικά όσον αφορά τον έλεγχο της προσφορότητας και αναγκαιότητας των μέτρων, που θεσπίζονται για την επίτευξη ενός σκοπού, ο νομοθέτης διαθέτει ευρύ περιθώριο εκτίμησης, για τον καθορισμό των ρυθμίσεων, που αυτός κρίνει πρόσφορες και αναγκαίες. Ως εκ τούτου, ο δικαστικός έλεγχος της τήρησης της αρχής της αναλογικότητας περιορίζεται στην κρίση για το εάν η θεσπιζόμενη ρύθμιση είτε είναι προδήλως απρόσφορη, είτε υπερβαίνει προδήλως το απαραίτητο για την πραγματοποίηση του επιδιωκόμενου σκοπού μέτρο (βλ. Ολ. ΣτΕ 2010/2010, in NOMOS).

3. Επειδή το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (απόφαση C-92/09 και C-93/09) της 9^{ης} Νοεμβρίου 2010 (τμήμα μείζονος συνθέσεως) ερμηνεύοντας τα άρθρα 8 παρ. 1 και ιδίως παρ. 2 και 52 παρ. 1 και 3 της ΕΣΔΑ, κατά τον αυτό τρόπο κατά τον οποίο

εγγυάται τα δικαιώματα αυτά η ΕΣΔΑ δέχεται ότι η δημοσιοποίηση –ανάρτηση στο διαδίκτυο– προσωπικών δεδομένων φυσικών προσώπων πρέπει να προβλέπεται από νόμο, ο οποίος πρέπει να σέβεται το βασικό περιεχόμενο των προστατευομένων από την ΕΣΔΑ δικαιωμάτων των άρθρων 7 και 8 της ΕΣΔΑ και οι επιβαλλόμενοι από το νόμο περιορισμοί των δικαιωμάτων αυτών πρέπει να είναι αναγκαίοι και να ανταποκρίνονται πραγματικά στους σκοπούς γενικότερου συμφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση ή στην ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων τρίτων, δοθέντος ότι η αρχή της αναλογικότητας, η οποία αποτελεί γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης, απαιτεί τα προβλεπόμενα από διάταξη νόμου περιοριστικά μέτρα να είναι πρόσφορα για την πραγματοποίηση του επιδιωκόμενου από την οικεία διάταξη σκοπού και να μην υπερβαίνουν το αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού αυτού μέτρο.

4. Επειδή η ανάρτηση στο Διαδίκτυο των ονοματεπωνύμων και λοιπών προσδιοριστικών στοιχείων των οφειλετών των ασφαλιστικών εισφορών υπέρ του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π ως και του αγγελιοσήμου συνιστά επεξεργασία απλών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με έντονο περιορισμό του ατομικού δικαιώματος του πληροφοριακού αυτοκαθορισμού, εν όψει των ιδιαίτερων κινδύνων του Διαδικτύου για την προσωπικότητα του ατόμου (καθολική και μη τυχόν ελεγχόμενη πρόσβαση, χρήση μηχανών αναζήτησης πληροφοριών, απεριόριστη δυνατότητα συσχετισμού πληροφοριών και δημιουργία *profile*, μεταφόρτωση πληροφοριών, κ.λπ). Συνεπώς, κατά τα προλεχθέντα, απαιτείται να προβλέπεται σε νόμο η εξουσία της οικείας αρχής για τη δημοσιοποίηση μέσω του Διαδικτύου των ονοματεπωνύμων και λοιπών στοιχείων των οφειλετών προς επιδίωξη συγκεκριμένου θεμιτού σκοπού.

5. Επειδή με το πρώτο ερώτημα ζητείται να ερευνηθεί η νομιμότητα της αναρτήσεως στο διαδικτυακό τόπο του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π των προσωπικών δεδομένων φυσικών προσώπων, δηλαδή του επωνύμου, ονόματος, ονομάτων πατέρα και μητέρας και του ΑΦΜ, ως και των στοιχείων της ληξιπρόθεσμης βασικής οφειλής άνω των 50.000,00 ευρώ από τις εισφορές του 3% προς τον Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π και το αγγελιόσημο δηλώσεων και διαφημίσεων (βασική οφειλή, χρονική περίοδος οφειλής, προσαυξήσεις, σύνολο οφειλομένου ποσού). Η δημοσιοποίηση, όμως, των ανωτέρω προσωπικών δεδομένων των οφειλετών ασφαλιστικών εισφορών και αγγελιοσήμου δεν προβλέπεται από διάταξη νόμου ή Π. Δ/τος εκδοθέντος κατά ειδική νομοθετική εξουσιοδότηση, ούτε άλλωστε το νομικό πρόσωπο, το οποίο ζητεί την ανάρτηση προβάλλει ότι η δημοσιοποίηση αυτή επιβάλλεται από ειδική διάταξη νόμου, αλλά ισχυρίζεται ότι η

δημοσιοποίηση είναι πρόσφορο και αναγκαίο μέτρο για την αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής έναντι των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης, η οποία κατοχυρώνεται και συνταγματικώς (αρ. 22 παρ. 5Σ), ως και της αποφυγής εκπλήρωσης των νομίμων οφειλών προς τον Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π, ο οποίος, ως ΝΠΙΔ και λόγω ελλείψεως ειδικής προβλέψεως από το νόμο, δεν δύναται να εισπράξει τα δικαιώματά του κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ σύμφωνα με την νομολογία των Πολιτικών Δικαστηρίων (βλ. ΑΠ 1254/2005). επιπλέον δε η δημοσιοποίηση αυτή ικανοποιεί και τις απαιτήσεις της διαφάνειας στη διαχείριση των πόρων του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. Υπό τα δεδομένα αυτά δεν πληρούνται ως προς την ανάρτηση στο διαδίκτυο των ως άνω στοιχείων των φυσικών προσώπων οι προϋποθέσεις νόμιμης δημοσιοποίησής των και η δημοσίευση αυτών αντίκειται στις διατάξεις του άρθρου 9Α του Συντάγματος και του άρθρου 4 του Ν.2472/1997.

6. Επειδή ως προς το δεύτερο ερώτημα του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π με το οποίο ζητείται να θεωρηθεί νόμιμη η ανάρτηση στον διαδικτυακό τόπο του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π του ΑΦΜ, της επωνυμίας, της διεύθυνσεως έδρας νομικών προσώπων οφειλετών του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π λόγω βασικών οφειλών άνω των 50.000,00 ευρώ με εξειδίκευση της βασικής οφειλής, της χρονικής περιόδου οφειλής των προσαυξήσεων και του συνολικού οφειλομένου ποσού, πρέπει να λεχθεί ότι η Αρχή με σειρά προσφάτων αποφάσεών της εδέχθη ότι ο Ν. 2472/1997 εφαρμόζεται επί των προσωπικών δεδομένων φυσικών προσώπων και δεν επεκτείνεται η προστασία των διατάξεών του και εις τα νομικά πρόσωπα (Γνωμοδότηση 1 και 4/2011).

Πρέπει να σημειωθεί ότι η άποψη της Αρχής γίνεται δεκτή χωρίς εξαιρέσεις από την πλειονότητα των συγγραφέων και τη νομολογία, τούτο δε φαίνεται να καθιερώνει και το Σχέδιο Κανονισμού Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου που συζητείται στο εθνικά κοινοβούλια και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Όμως, η σχετικά πρόσφατη απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως (C-92/09, C-93/09 που δημοσιεύθηκε στις 9 Νοεμβρίου 2010) φαίνεται να δέχεται μία κάμψη της αρχής αυτής στην περίπτωση που η επωνυμία εταιρείας προσδιορίζει απευθείας τα φυσικά πρόσωπα που συνδέονται με αυτήν (σκέψεις 53,54) καίτοι τελικά το δικαστήριο δέχεται (σκέψη 87) ότι δεν υπερβαίνει τα όρια που επιβάλλει η αρχή της αναλογικότητας η δημοσιοποίηση δεδομένων έστω προσδιοριστικών φυσικών προσώπων ως προς τα νομικά πρόσωπα, ενόψει του διαφορετικού χαρακτήρα της προβολής στα νομικά πρόσωπα και του δυσανάλογου

διοικητικού φόρτου των αρμοδίων αρχών να προσδιορίσουν αν η επωνυμία για κάθε νομικό πρόσωπο προσδιορίζει φυσικά πρόσωπα.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφαίνεται ότι η ανάρτηση στο διαδικτυακό τόπο του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π ως υπευθύνου επεξεργασίας των οφειλών φυσικών προσώπων από ασφαλιστικές εισφορές προς το Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π και αγγελιόσημο δεν συνιστά νόμιμη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Πέτρος Χριστόφορος

Γεωργία Παλαιολόγου